

Aan de heer N. Maagd

Datum: 21-01-26
Behandeld door: Laura Weurding
Zaaknummer: 5068689
Onderwerp: vragen art. 33 kwijtschelding en afvalstoffenheffing

Uw kenmerk:
Bijlagen:
Verzonden op:

Geachte heer Maagd,

1. Inzicht in de huidige situatie

1.1. Is het college bekend met het groeiend aantal inwoners, dat door een kleine verhoging van de AOW nu net boven de norm valt en daardoor geen kwijtschelding meer ontvangt?

De indexatie van de AOW wordt jaarlijks meegenomen in het vaststellen van de landelijke norm. Niet de verhoging van de AOW, maar het pensioen wat zij daarbovenop ontvangen kan de oorzaak zijn dat de inwoners boven de inkomensgrens vallen en daarmee niet in aanmerking komen voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing.

1.2. Hoeveel inwoners hebben in 2025 geen kwijtschelding ontvangen terwijl zij in voorgaande jaren wél in aanmerking kwamen?

In 2024 was er 1 huishouden dat recht had op volledige kwijtschelding en 1 huishouden had in 2024 recht op gedeeltelijke kwijtschelding. Beide huishoudens hebben in 2025 geen recht op kwijtschelding.

2. Rechtmatigheid versus rechtvaardigheid

2.1. Bent u met ons van mening, dat de huidige landelijke rekenmethode rechtmatig kan zijn, maar in bepaalde gevallen niet rechtvaardig uitpakt, met name voor financieel kwetsbare ouderen?

Specifiek voor ouderen wordt door middel van indexatie van de AOW rekening gehouden met prijsstijgingen. Hierdoor zijn wij van mening dat de rekenmethode rechtmatig is en rechtvaardig uitpakt. Bij het jaarlijks vaststellen van de tarieven en bij het vaststellen van ons

armoede beleid is de raad in de gelegenheid invloed te hebben op de uiteindelijke normen. We gaan hier verder op in bij de beantwoording van vraag 3.

2.2. Kunt u aangeven, hoe deze uitkomst zich verhoudt tot het door de wethouder uitgesproken principe dat er “vooral is bezuinigd op zaken die inwoners het minste raken”?

Er hebben geen bezuiniging plaatsgevonden die inwoners raken. Zie voor verdere toelichting ook het antwoord bij vraag 3.

3. Verruiming kwijtscheldingsnormen

3.1. Bent u bereid om – net als andere gemeenten – de lokale normen voor kwijtschelding te verruimen, zodat inwoners met een beperkte betalingscapaciteit (bijvoorbeeld tot €150 per jaar) alsnog volledig kwijtschelding kunnen krijgen?

Dit kan in 2026 verder worden onderzocht in het kader van het armoedebeleid en bij het vaststellen van de Afvalstoffenheffing voor 2027.

3.2. Zo nee, wilt u inzichtelijk maken wat de financiële consequenties van een dergelijke verruiming zouden zijn?

jaar	% norm inkomen	Aantal aanvragen	Aantal toekenningen	Totaalbedrag kwijtschelding	Bedrag dat betalende huishoudens betalen voor kwijtschelding
2024	100	512	478	€152.646,-	€ 9,85
2026	100	Nog niet bekend	Nog niet bekend	Nog niet bekend	Nog niet bekend
variaties	110	1122	1049	€ 334.297,-	€ 22,29
	130	1887	1764	€ 562.587,-	€ 39,48

Kwijtschelding van belastingen gaan in bijna alle gevallen enkel om kwijtschelding van de riool- en afvalstoffenheffing. De extra kosten door het verhogen van de normen, zijn wij verplicht door te berekenen in het tarief van de heffingen. Het wettelijk geregeld dat het een gesloten en kostendekkend systeem is.

Een verhoging van de norm naar 110% leidt tot een verdubbeling van het aantal aanvragen

om kwijtschelding en komt neer op een verhoging van circa € 23,00 per huishouden (dit is exclusief mogelijke kostenstijging). Wanneer de norm verhoogd zou worden naar 130% komt dit neer op een verhoging van de tarieven van circa € 40,00 per huishouden. Bij een verhoging naar 130 % zouden er 3 keer zoveel aanvragen binnenkomen.

(Dit is berekend op de totalen van 2024, omdat de definitieve cijfers over 2025 nog niet bekend waren.)

3.3. Bent u bereid en is het eventueel mogelijk om dit onderwerp alsnog rectificerend op te nemen in de agenda voor 2026 en de raad hierover nader te informeren?

Het is niet mogelijk om de tarieven voor 2026 nog aan te passen omdat u deze heeft vastgesteld in uw vergadering van november 2025.

Voor huishoudens die het raakt is het pijnlijk, maar gezien de beperkte impact (binnen de gemeente Midden-Drenthe hebben we het over 2 huishoudens) zien wij geen aanleiding om dit onderwerp op te nemen op de agenda in 2026. Voor de goede orde: u bepaalt als raad uw eigen agenda.

Door het gesloten systeem, zie punt 3.2, zouden de extra kosten terecht komen bij de overige huishoudens.

4. Afvalstoffenheffing op basis van aanbod

4.1. Kunt u aangeven, waarom in Midden-Drenthe nog geen systeem wordt toegepast, waarin afvalstoffenheffing (deels) wordt berekend op basis van het werkelijke aanbod van afval ('diftar'), zoals in veel andere gemeenten al succesvol gebeurt?

Momenteel hanteert de gemeente Midden-Drenthe voor de afvalstoffenheffing al een 'rudimentaire' vorm van Diftar, welke is gebaseerd op samenstelling van de huishoudens. Hierbij worden 3 tariefniveaus gehanteerd: 1-persoons, 2-persoons en 3-of-meer-persoons.

Het invoeren van Diftar is een politiek besluit wat eventueel bij de vorming van een nieuwe coalitie aan de orde kan komen.

4.2. Bent u bereid te onderzoeken of een (gedeeltelijk) aanbodaafhankelijk systeem kan leiden tot meer rechtvaardigheid voor kleine huishoudens en inwoners met laag inkomen?

Zoals bij beantwoording van vraag 4.1 is aangegeven, verwachten wij dat dit voor de kleine huishoudens en voor de huishoudens die net boven de inkomensgrens vallen geen effect heeft.

4.3. Kan de raad hierover vóór de behandeling van de programmabegroting 2026 geïnformeerd worden?

De vraag is binnengekomen op 9 december 2025. De begroting 2026 is vastgesteld op donderdag 6 november. Op 15 december 2025 heeft er nog een vergadering plaatsgevonden

over het addendum. De tarieven Afvalstoffenheffing zijn op die momenten niet aan de orde gesteld.

5. Structureel probleem

5.1. Herkent u de signalen van Humanitas dat het gaat om een structureel probleem en niet om individuele gevallen?

Binnen de gemeente Midden-Drenthe is het geen structureel probleem.

Van de aanvragen kwijtschelding die niet automatisch worden getoetst (196 volledige en 21 verkorte die in behandeling zijn genomen) zijn er 58 afgewezen. Hiervan vallen er 15 binnen de categorie AOW-ers. 7 Hiervan zijn afgewezen omdat ze boven de vermogensnorm vallen en 8 hebben een positieve betalingscapaciteit. Hiervan zijn er 2 die in 2024 wel recht hadden op kwijtschelding. Hiervan had 1 huishouden recht op volledige kwijtschelding en 1 huishouden had recht op gedeeltelijke kwijtschelding. Wanneer een aanvraag voor kwijtschelding wordt afgewezen kan de inwoner administratief beroep aantekenen. In 2025 zijn er 8 beroepen ingediend, 1 hiervan heeft betrekking op iemand binnen de AOW-leeftijd.

5.2. Welke maatregelen overweegt u om te voorkomen dat financieel kwetsbare inwoners door gemeentelijk beleid onder het bestaansminimum terechtkomen?

Dit heeft onze aandacht bij het opstellen van het armoedebeleid, waarvoor de raad ons afgelopen jaar opdracht heeft gegeven. De verruiming van de inkomensgrens is hiervan mogelijk een onderdeel.

Bij het vaststellen van de inkomensnormen (percentages zoals weergeven in de tabel) voor de Afvalstoffenheffing voor 2027.

6. Slotvraag

Bent u bereid in overleg te treden met maatschappelijke organisaties zoals Humanitas en de Seniorenraad om tot een kwijtscheldingsbeleid te komen, dat minder inwoners in moeilijkheden brengt?

Op regelmatige basis vindt er overleg plaats met maatschappelijke organisaties zoals Humanitas. Mochten er meer signalen komen van deze organisaties die wijzen op een structureel probleem, dan willen we hierover graag in overleg treden. Op dat moment kunnen we de Adviesraad Sociaal Domein vragen dit onderwerp te agenderen om het college te adviseren.

Informatie

Voor meer informatie over de gemeentelijke belastingen en kwijtschelding, kunt u contact opnemen met Laura Weurding, aanwezig maandag, dinsdag, woensdag en donderdag op telefoonnummer 0593 539380 of via l.weurding@middendrenthe.nl

Voor vragen over de afvalstoffenheffing kunt u contact opnemen met John de Groot, aanwezig maandag, dinsdag, woensdag en donderdag op telefoonnummer 0593 539353 of via j.degroot@middendrenthe.nl

Voor vragen over het armoedebeleid kunt u contact opnemen met Hilga Mik, aanwezig maandag, dinsdag, woensdag en donderdag op telefoonnummer 0593 539695 of via h.mik@middendrenthe.nl

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

de secretaris,

de burgemeester